

Välfärdsområdesstyrelsen 04.12.2023 § 206

§ 206

Utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet om utkastet till social- och hälsovårdsministeriets förordning om finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Johan Sanmark
Silja Kosola

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar lämna följande utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet om utkastet till social- och hälsovårdsministeriets förordning om finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå:

Synpunkter på mål och insatsområden för hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå

Att avlägsna hinder för forskningen kunde lyftas fram som ett mål. I synnerhet lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) och dess tolkning fortsätter att vara ett centralt problem som bör ses över under denna regeringsperiod.

Den mest betydande förändringen till förordningen som föreskriver om finansieringen av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå (888/2019), som upphör vid utgången av fyraårsperioden, är att genomslagskraft lyfts fram som både ett mål och ett insatsområde för forskningen. Västra Nylands välfärdsområde välkomnar denna förändring och anser den vara motiverad ur såväl patienters, klienters, tjänsteproducenters som finansiärers synvinkel. Att prioritera genomslagskraften som det viktigaste insatsområdet kan vara motiverat ur välfärdsområdets perspektiv.

Sammandrag

Västra Nylands välfärdsområde anser att förslagen som presenteras i förordningen är bra. Välfärdsområdet betonar att Finland redan har goda register som huvudsakligen har utnyttjats effektivt för forskningsändamål. Välfärdsområdet uppmärksammar att social- och hälsovårdsministeriet bör påskynda utvecklingen av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) när de utvärderar forskningsverksamheten. Forskning som syftar till att utveckla servicesystemet är också ett viktigt tema för framtiden.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Social- och hälsovårdsministeriet har den 19 oktober 2023 begärt ett utlåtande om utkastet till social- och hälsovårdsministeriets förordning om finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå.

Bakgrund

Förordningsutkastet grundar sig på 61 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010), enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet ska i samarbete med specialupptagningsområdenas forskningskommittéer fastställa insatsområden och målsättningar för den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå för fyra år i taget. För den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå beviljas statlig finansiering till samarbetsområdenas forskningskommittéer, som beslutar hur forskningsmedlen ska fördelas på olika forskningsprojekt.

Förordningsutkastet som det nu begärs ett utlåtande om grundar sig på 66 § 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen, enligt vilken insatsområden och målen för den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå samt övriga förfaranden för fördelningen av forskningsfinansieringen utfärdas genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

I förordningsutkastet definieras målen för den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå för åren 2024–2027 som följande:

- 1) främja befolkningens hälsa och välfärd genom sådan hälsovetenskaplig forskning inom servicesystemet för hälso- och sjukvården som är högklassig och har genomslagskraft,
- 2) främja hälso- och sjukvårdens genomslagskraft samt kvaliteten och klient- och patientsäkerheten som en del av den,
- 3) stödja den kliniska forskarens karriärväg,
- 4) producera ny information och se till att den sprids och utnyttjas inom hälso- och sjukvården och inom andra områden i samhället.

Förordningsutkastet föreslår följande insatsområden för den hälsovetenskapliga forskningen på universitetsnivå för åren 2024–2027:

- 1) klinisk och translationell forskning,
- 2) möjligheterna att använda framtida dataintensiva forskningsmetoder inom hälso- och sjukvården,
- 3) forskning kring hälso- och sjukvårdens genomslagskraft samt kvaliteten och klient- och patientsäkerheten som en del av den,
- 4) forskning som stöder utvecklingen av ett servicesystem som minskar skillnaderna i hälsa och välfärd.

Samarbetsområdena ska rikta minst 50 procent av den finansiering de fått för hälsovetenskaplig forskning till de ovan nämnda insatsområden. Uppnåendet av målen och insatsområdena följs upp av en nationell utvärderingsgrupp för den hälsovetenskapliga forskningen. Gruppen består av experter och arbetar i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet.

En större förändring jämfört med de mål och insatsområden som gällde under den föregående fyraårsperioden är att det till målen för 2024–2027 fogas främjande av hälso- och sjukvårdens genomslagskraft samt kvaliteten och klient- och patientsäkerheten som en del av den. Till insatsområdena fogas också en forskning kring hälso- och sjukvårdens genomslagskraft samt kvaliteten och klient- och patientsäkerheten som en del av den. Också i fråga om sammansättningen av den nationella utvärderingsgruppen för hälsovetenskaplig forskning föreslås det att representationen i servicesystemet ändras.

Den föreslagna förordningen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

Behörighet

Enligt 41 § 26 punkten i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen besluta om givande av utlåtanden i viktiga frågor som gäller hela välfärdsområdet.

Bilagor

Tilläggsmaterial

- Lausuntopyyntö, sosiaali- ja terveysministeriö VN/27112/2023, asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta, määräaika 1.12.2023

För kännedom

Beslutshistoria